

ISBN



Användning och funktion

ISBN (International Standard Book Number) kan tilldelas publikationer av monografisk karaktär som är utgivna för allmän spridning. Syftet med ISBN är att ge publikationer unika identiteter. ISBN är inte obligatoriskt, men bokbranschen och bibliotek har på flera sätt stor nytta av att det material de hanterar är ISBN-märkt. Ansökan om ISBN kan göras av förlag och andra utgivare såsom föreningar, institutioner och privatpersoner med egen utgivning.

I Sverige administreras systemet av ISBN Sverige, Kungliga biblioteket. Numret ger inget upphovsrättsligt eller annat juridiskt skydd. För att skydda sitt utgivarnamn eller kontrollera om det är upptaget, kontakta [Bolagsverket](#).

Exempel på typer av monografiska publikationer som kan tilldelas ISBN:

- Tryckta böcker och broschyrer
- Punktskriftspublikationer
- Kartor
- Utbildnings- eller instruktionsfilmer
- Ljudböcker och e-böcker på fysiska bärare eller tillgängliga på internet
- Digitaliserade kopior av tryckta monografier

CD, DVD m.m. under förutsättning att innehållet kan sägas motsvara innehållet i en bok. Ges de ut i kombination med en tryckt publikation bör hela paketet få ett och samma nummer. Om delarna görs tillgängliga separat ska varje del ges ett eget nummer.

Exempel på typer av publikationer som inte ska tilldelas ISBN:

- Musiktryck/noter
- Musikinspelningar
- Fortlöpande resurser, t.ex. tidningar, tidskrifter och årsböcker. (Se [ISSN](#))
- Spel
- Konstblad och konstmappar utan titelblad och text
- Enskilda firmors kataloger, prislistor, bruksanvisningar
- Teater- och utställningsprogram
- Almanackor och kalendrar
- Formulär
- Personliga dokument som t.ex. cv eller personlig profil

Olika utgåvor

Olika produktformer av en publikation (t.ex. inbunden bok, pocketbok, braille, ljudbok, e-publikation) kräver separata ISBN. En e-boks olika format och versioner ska i regel tilldelas separata ISBN, se [Riktlinjer för tilldelning av ISBN till e-böcker](#). Om en publikation ges ut i olika språkutgåvor ska varje språkutgåva tilldelas ett separat ISBN.

Ny upplaga (utgåva)

Om en ny utgivning av en publikation innebär förändringar som t.ex. ny sättning, ny bindning, ändrat format, omarbeting eller nytt förlags-/utgivarnamn, kräver detta ett nytt ISBN.

Ny tryckning

En oförändrad tryckning, d.v.s. ett tilltryck av ytterligare exemplar från samma sättning, ska inte tilldelas nytt ISBN. Eventuella förändringar av stavfel, nytt tryckår, pris och layout eller färg på publikationens omslag ses inte som förändringar som kräver nytt ISBN. Ett tilltryck av en publikation med tidigare 10-siffrigt ISBN ska tilldelas det motsvarande 13-siffriga numret. På ISBN-sidorna på Kungliga bibliotekets webbplats kan du [konvertera](#) enstaka nummer från 10 till 13 siffror.

Ansökan och tilldelning av ISBN

För att erhålla svenskt ISBN måste utgivaren ha en svensk adress, detta oavsett i vilket land man ämnar sprida publikationen. Utgivare som uppfyller detta krav kan kostnadsfritt ansöka om och hämta ut ISBN via [ISBN Sveriges webbtjänst](#).

Numrets uppbyggnad och placering

Ett ISBN ska alltid inledas med bokstäverna "ISBN" när det trycks i publikationen. Själva numret innefattar fem delar som åtskiljs med bindestreck eller mellanrum.

Här är ett exempel på hur ett ISBN är uppbyggt:

ISBN 978-91-7000-150-5

- 1 Prefix – alla ISBN inleds med prefixet 978
- 2 Områdesbeteckning – för nationellt, geografiskt eller språkligt bestämda områden (ex. 91 = Sverige)
- 3 Förlagsbeteckning (ex. 7000)
- 4 Titeltbeteckning (ex. 150)
- 5 Kontrollsiffra (ex. 5)

Ett ISBN kan användas endast en gång och utgör en identifikationsbeteckning för själva publikationen. För böcker gäller att ISBN först och främst ska tryckas i bokens inlaga (helst på titelbladets baksida eller, om detta inte är möjligt, nedtill på titelbladets framsida), dessutom utvändigt (på baksidan av omslaget och/eller på bakre pärmen längst ned). Om inbindningen av boken gör det svårt att trycka numret på omslaget kan det utelämnas där.



Strekkoder

Strekkodssystemet har tillkommit för att skapa en standard för varuhantering i handeln. Det 13-siffriga ISBN-numret är identiskt med organisationen GS1:s artikelnummer GTIN-13. Artikelnumret uttrycks med en strekkod (EAN-13) för att bli maskinläsbart. ISBN Sverige tillhandahåller inte strekkoder. Om du eller ditt tryckeri inte kan framställa strekkoder ber vi dig kontakta en strekkodsleverantör eller söka på internet efter kostnadsfria strekkodstjänster. För mer information se [Strekkodsmärkning](#).

Andra standardnummersystem

- ISSN (International Standard Serial Number) är ett nummersystem som tilldelas fortlöpande resurser, såsom tidskrifter, dagstidningar och årsböcker. Vissa fortlöpande resurser kan ha både ISSN och ISBN. Kontakta [ISSN Sverige](#) på Kungliga biblioteket för mer information.
- ISMN (International Standard Music Number) identifierar musikalier. ISMN administreras av ISBN Sverige.
- URN:NBN (Uniform Resource Name: National Bibliographic Number) är en unik och permanent identifikator för elektroniska resurser på internet och används exempelvis av organisationer såsom lärosäten. [URN:NBN](#) administreras av handläggarna för e-plikt.

Pliktexemplar

Användning av ISBN har inget samband med leveransskyldigheten av pliktexemplar. För information om pliktexemplar, se [sidorna om pliktleverans](#) på Kungliga bibliotekets webbplats.

Kungliga biblioteket

Sveriges nationalbibliotek svarar för insamling av och tillgång till fysiska och digitala medier till förmån för forskning och samhällsutveckling samt har nationell överblick och utvecklar biblioteksväsendet i samverkan enligt uppgifter i förordning (2008:1421) med instruktion för Kungliga biblioteket.



För information & kontaktuppgifter, se:
<https://isbn.kb.se/>